

sikringer fra mange sider om, at der er en øget frihed i det. Jeg må indrømme, at jeg har ikke opdaget det endnu.

Men da jeg jo før har sagt, at det er en hamrende kompliceret lov, skulle det jo være meget mærkeligt, hvis der ikke skulle være noget i det, som jeg ikke havde opdaget. Så i tillid til, at de, der siger, der er mere frihed i det, også har ret, går vi med på det. Men det er klart, at det først og fremmest er, fordi Socialdemokratiet fik revisionsbestemmelsen ind, at det er acceptabelt, at vi er med på det.

Lad mig så lige sige, for det er noget, som kirkeministeren åbenbart bliver ved med at fortrænge, at da J.C. Christensen lavede sin lov i 1903, var der også et Kirkeråd, Det Kirkelige Udvalg, som skulle arbejde med det centralt, hvor man skulle finde ud af, om det fungerede godt. De skulle både arbejde med det i praksis, og så skulle de vurdere, hvordan det gik. Københavns biskop var formand for det. Der var åbne møder – altså referatåbenhed – og det var faktisk et meget velfungerende organ.

I 1906 meddeler Det Kirkelige Udvalg så, at det er en god ordning, som J.C. Christensen har lavet både på menighedsrådsniveau og på centralt niveau. På det tidspunkt var der gået Alberti i J.C. Christensens handlemuligheder, og det betød, at han ligesom ikke rigtig kunne komme til at rokke sig, og i 1909 bortfaldt hele menighedsrådsloven. Vi havde ingenting fra 1909 til 1913.

I 1913 laver man så den ny menighedsrådslov, og der bliver den for første gang lavet rigtigt, og her sker sådan set ulykken, for der kommer Jacob Appel, en indsneget kryptoradikaler kommende fra Askovmiljøet og værende stærkt modstander af repræsentativt demokrati, ind. Han ville have håndsoprækningdemokrati, som man kendte det i valgmenighederne. Der skulle kirkegængerne komme og stemme om tingene. Det var hans linje.

Han ville ikke have sådan nogle bureaukrater til at sidde og bestemme, og derfor får han slået fast i 1913, at menighedsrådene ikke skal beskæftige sig med ånd, men kun med kalk og mursten. Det var selvfølgelig ikke, fordi han så mente, at det skulle ligge på det centrale niveau eller det regionale niveau, men det var, fordi han havde forestillet sig, at det skulle ligge på det decentrale niveau.

Men udviklingen blev en ganske anden, og nu står vi altså med det problem, at vores menighedsråd stadig væk er overbebyrdet med noget, som de hverken er uddannet til – nogle af dem er, men mange af dem er ikke – og som de færreste synes, er rigtig, rigtig skægt, undtagen som sagt de med det hellige, almindelige regneark.

Vi har virkelig ind imellem svært ved at få folk til det; også i meget aktive menigheder, hvor der er stor deltagelse i, hvad der i øvrigt foregår, kniber det med at rekruttere folk til menighedsrådsarbejde. Jeg mener altså, at vi med denne lov, så vidt jeg kan skønne, lægger yderligere byrder på de arme menighedsrødder.

Jeg mener, at det fremgik ganske klart af det foredrag, der blev holdt på landsforeningens møde. Nu kunne jeg ikke blive til debatten, men jeg kunne følge foredraget, og jeg gætter på, at det ikke blev dementeret særlig synderligt og omfattende af det, der efterfølgende blev sagt i debatten. I hvert fald, da jeg ringede og skulle forhøre mig, havde man en fornemmelse af, at her trængte vi til meget mere debat.

Jeg er ikke sikker på, at vi gavner lægfolks arbejds glæde med det her, men vi vil altså undlade at stemme til det, for der kan som sagt ligge skjulte herligheder – meget skjulte indtil videre, men der kan jo være noget.

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig om lovforslaget eller historien? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 96 stemmer (V, S, DF, KF, RV og KRF); 10 (SF og EL) stemte hverken for eller imod.

Kl. 10.50

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.